

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2019. szeptember 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

V É G Z É S T:

A költségvetési csalás bűntette miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indított büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék 2019. május 9. napján kihirdetett 15.B.6/2018/57. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy

- I.rendű vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában a foglalkozástól eltiltás megnevezése helyesen: gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás,
- mindhárom vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés átváltoztatásáról szóló rendelkezést akként helyesbíti: ha az elítélt a pénzbüntetést nem, vagy csak részben fizeti meg, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni,
- III.rendű vádlott neve III. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma:

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a rendelkező részben megjelölt határozatával

- I.rendű vádlott neve I. r. vádlottat költségvetési csalás bűntettének kísérlete [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont II. fordulata és (5) bekezdés a) pontja], és hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének kísérletében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont II. fordulata és (5) bekezdés a) pontja], és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §],
- III.rendű vádlott neve III. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének kísérletében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont II. fordulata és (5) bekezdés a) pontja], és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §]

mondta ki bűnösnek, és ezért halmazati büntetésül

- I.rendű vádlott neve I. r. vádlottat 2 év végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre; 500 napi tétel - összesen 10.000.000,- forint - pénzbüntetésre; a cégvezetői foglalkozástól 4 évi eltiltásra;
- II.rendű vádlott neve II. r. vádlottat 1 év 6 hónap végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre; 400 napi tétel - összesen 4.000.000,- forint - pénzbüntetésre;
- III.rendű vádlott neve III. r. vádlottat 1 év 10 hónap végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre; 450 napi tétel - összesen 13.500.000,- forint - pénzbüntetésre; pályázatírói foglalkozástól 3 évi eltiltásra

ítélte.

Rendelkezett a járulékos kérdésekről is.

Az ítélet ellen az ügyész mindhárom vádlott terhére súlyosításért, míg a vádlottak és védőik elsődlegesen felmentésért, a tényállás téves megállapításáért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.372/2017/3-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, és indítványozta a vádlottakkal szemben a büntetéskiszabási tényezők helyesbítését követően végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabását.

I.rendű vádlott neve I. r. vádlott védője írásban fenntartott, illetőleg a nyilvános ülésen kiegészített fellebbezésében a felmentésre vonatkozó indítványát részben az elsőfokú bíróság egyoldalú bizonyítékértékelő tevékenységét bírálva, részben helytelen következtetések levonásáról számot adó ítéletet érintő kritikájával, valamint az okiratok tartalmának helytelen értelmezésével kívánta elérni a vádlott felmentését, melyhez járult a cselekmény büntetőjogi értékelésének összefoglalása, és annak hangsúlyozása, hogy a kérdéses önerőigazolás tekintetében védenca annak hamis voltáról nem tudott. Összességében tehát mindkét bűncselekmény vonatkozásában megerősítette felmentésére vonatkozó fellebbezését. Másodlagos indítványában a kiszabott büntetést eltúlzottan súlyosnak, megtorló jellegűnek értékelte.

II.rendű vádlott neve II. r. vádlott védelmében eljáró védő az írásbeli és szóban is fenntartott fellebbezésében a tényállás téves megállapítása, és az abból levont jogi következtetés megalapozatlanságára hivatkozva tartotta törvénysértőnek az elsőfokú bíróság határozatát, rámutatva arra, hogy védenca az eljárásban érintett gazdasági társaságnak nem volt tagja, így nyilvánvaló, hogy érdeke sem fűződhetett ahhoz, hogy a társaság nyertesként kerüljön ki a vádbeli pályázaton. Szerepe „postásként” értékelhető csupán. A kizárólag szándékosan elkövethető vád tárgyává tett bűncselekmény már csak azért sem róható védenca terhére, mert magatartása kizárólag gondatlanságként értékelhető, amennyiben a törvényi tényállási elemek felfedezhetők magatartásában. Megjegyezte, hogy védenca beismerő vallomása a bíróság helytelen értelmezése értelmében beismerő vallomás, hiszen védenca a bűncselekmény elkövetését tagadta. Másodlagos indítványában rámutatott arra, hogy egy nemzetgazdasági szempontból helyes beruházás esetében szó sem lehet klasszikus költségvetési csalásról, ezért erre tekintettel sem indokolt a vádlottal szemben igen szigorú többes joghátrány alkalmazása, vagyis mindenképp a büntetés enyhítése szükséges.

III.rendű vádlott neve III. r. vádlott védőjének írásbeli és a nyilvános ülésen szóban kiegészített tartalma szerint az elsőfokú bíróság tévesen minősítette a cselekményt bűncselekménynek, ugyanis a pályázati útmutatóból, valamint a költségvetési csaláshoz megkívánt büntetőjogi feltételekből egyértelmű, hogy védenccét sem károkozási szándék nem vezette, a magatartásnak a tévedés okozására alkalmasnak kell lennie, és a tévedésnek kell kiváltania azt a vagyoni jogi rendelkezést, amely a kárral okozati összefüggésben van. E körben hivatkozott a bírói gyakorlatra.

A valótlan tartalmú önerőigazolás álláspontja szerint kizárólag a támogatói döntés elnyerése céljából került felhasználásra, és egyébként sem felelt meg az előfeltételként előírt 30 napnál nem régebbi követelménynek, ezért a támogatási szerződés aláírása esetén sem tudott volna hozzájutni támogatási előleghez vagy támogatáshoz ezen okirat alapján a támogatásban részesülő cég. A pályázati magatartása tehát előkészületi jellegű, vagyis a kísérleti szakba nem jutáshoz szükséges módon bűncselekmény megállapítására sem adhat alapot az előkészület büntethetatlensége miatt. Másodlagos indítványában az elsőfokú bíróság döntését eltúlzottnak, és a kísérleti szakban maradás, valamint az eltelt időre tekintettel rendkívül súlyosnak ítélte. Vítatta az ügyészi álláspontban

megjelölt, a cselekmény elszaporodottságára vonatkozó súlyosító körülmény feltüntetésének helyességét is.

A bejelentett fellebbezések nem megalapozottak.

Az ítélet tábla a fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körűen bírálta felül. Az eljárása során a törvényszék abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, továbbá olyan, az ítélet a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó - eljárási szabályszegést sem vétett, amely akadályt nem jelentett volna az érdemi felülbírálatnak.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során feltárta azokat a bizonyítékokat, amelyek az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükségesek. A vádlottak vallomása mellett értékelési körébe vonta tanú 4, tanú 1, tanú 2, **A.A.**, **B.B.**, **C.C.** és **D.D.** tanúk vallomását, az okirati bizonyítékokat, az ügyben érintett pályázattal kapcsolatos anyagokat, valamint az I. r. vádlott által készített hangfelvételeket, a hangfelvételekkel kapcsolatban beszerzett igazságügyi szakértői véleményt, illetve a felvételek leíratait. Ekként az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot számbavett, és azok értékelését és elemzését követően részletesen meg is indokolta, hogy mely bizonyítékot fogadott el a tényállás alapjául, és melyek voltak azok és miért, melyeket elvetett e körben.

A beszerzett és releváns bizonyítékok alapján a törvényszék okszerűen vetette el a vádlottak védekezését. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy I. rendű vádlott neve I. r. és II. rendű vádlott neve II. r. vádlottak tisztában voltak azzal, hogy a pályázattal érintett beruházáshoz 699.592.350,- Ft önerővel az **1. Kft.** nem rendelkezik, ennek ellenére az önerő igazolását az I. r. vádlott már a III. rendű vádlott neve III. r. vádlott által képviselt pályázati céggel, az **2. Kft.**-vel kötött szerződésben is vállalta. Ezt követően az I. r. vádlott a nem létező önrész igazolása céljából a III. r. vádlott tanácsára - aki ugyancsak tudott arról, hogy a pályázó a szükséges önrésszel nem rendelkezik - és a II. r. vádlott kérésére bankszámlát nyitott a benyújtó-nél, majd a II. r. vádlott - az I. r. vádlott tudomásával - 1.750.000,- Ft-ot fizetett a III. r. vádlottnak a számlaegyenleg igazolásért, mely utóbb csatolásra is került a pályázathoz.

Ennélfogva helyes következtetést vont az elsőfokú bíróság arra, hogy mindhárom vádlott tudta azt, hogy az **1. Kft.**-nek nem áll a rendelkezésére a pályázathoz szükséges önrész, így az ezt igazolni hivatott okirat már önmagában valótlan, és annak benyújtásával, a pályázathoz történő csatolásával a pályázatot elbíráló NFÜ Regionális Operatív Programok Irányító Hatósága főigazgatóját tévedésbe ejtik.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság megítélése szerint a törvényszék a szükséges bizonyítékokat egyenként és összességében is megvizsgálta, a bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenysége során összevetette és elemezte a terhelti vallomásokat az egyéb bizonyítékokkal, mindezeket ütköztette, majd logikusan és meggyőzően indokolta, hogy milyen megfontolások és mérlegelési szempontok alapján vetette el a vádlottak védekezését, és állapította meg az ítéleti tényállást.

Az elsőfokú bíróság által rögzített történeti tényállás nem iratellenes, nem tartalmaz téves ténybeli következtetést, egyoldalú mérlegelést vagy illogikus következtetést, és magában foglalja a vádlottak büntetőjogi felelősségének megítélése szempontjából lényeges tényeket és körülményeket.

Tekintettel arra, hogy a megállapított tényállás pontos, a bizonyítás anyagának megfelelő, teljesnek tekintendő, sem helyesbítése, sem kiegészítése nem szükséges, ezért a Be. 591. § (1) bekezdése szerint alapját képezte az ítélet érdemi másodfokú felülbírálatának.

A vádlottak és védőik az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadták, amely azonban a tényállás megalapozottsága mellett a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett. A tényállás megalapozottsága folytán az ítélet tábla - mivel bizonyítás felvételére nem volt szükség - az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást a bizonyítékokat felülmérlegelve nem állapíthatott meg, és az adott tényállás mellett a vádlottak felmentésére sem kerülhetett sor.

A megalapozott tényállás mellett a törvényszék helytálló következtetést vont a vádlottak bűnösségére, és a bűncselekmények minősítése is megfelel az anyagi jog szabályainak. Az ítélet tábla a törvényszék e körben adott színvonalas jogi indokolásával mindenben egyetértett.

A büntetés kiszabása során a törvényszék nagyrészt helyesen vette számba a súlyosító és enyhítő körülményeket. E körben egyetértett az ítélet tábla a III. r. vádlott védőjével abban, hogy a főügyészség álláspontjával szemben az ilyen jellegű bűncselekmények elszaporodottsága nem súlyosító körülmény, hiszen ez statisztikai adatokkal nem alátámasztható. Ugyanakkor a fellebbviteli főügyészség által kifejtett érvek mentén az ítélet tábla mellőzi az enyhítő körülmények közül azt, hogy a vagyoni hátrány az alsó határhoz közelít. Az elérni kívánt vagyoni előny mértéke ugyanis a minősítéshez szükséges értékhatárt mintegy 200.000.000,- Ft-tal haladja meg. Ugyancsak mellőzi az enyhítő körülmények közül a vádlottak ténybeli beismerő vallomását, az ugyanis csak a tények egy részére terjedt ki, továbbá a bűnösség elismerésével sem járt együtt.

Nem osztotta viszont az ítélet tábla a fellebbviteli főügyészség érvelését, miszerint nem tekinthető nyomatékos enyhítő körülménynek az időmúlás, tekintettel arra, hogy az az elévülési időt - jelen esetben 10 évet - nem éri el.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, illetve ugyanezen elvek mentén fejtette ki álláspontját az Alkotmánybíróság is a 2/2017. (II.10.) AB határozatában.

A bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és az Alaptörvény rendelkezéseire, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatára - a jelentős, túlnyomórészt a nyomozás során bekövetkezett hét év időmúlást mindenképpen értékelnie kellett a büntetés kiszabása során. Mindezek alapján a jelentős időmúlásra és arra figyelemmel, hogy a súlyosabban minősülő bűncselekmény kísérleti szakban maradt, egyetértett az ítélet tábla a törvényszékekkel abban, hogy I.rendű vádlott neve I. r. vádlott vonatkozásában lehetőség van a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b) pontjában, míg II.rendű vádlott neve II. r. és III.rendű vádlott neve III. r. vádlott esetében a Btk. 82. § (4) bekezdésében is rögzített rendelkezések alkalmazásának.

Emiatt az ítélet tábla úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott szankció megfelel a belső arányosság követelményének, az enyhítő körülmények számára és nyomatékára figyelemmel tette a tetten tartást, figyelemmel van a cselekmény tárgyi súlyára és az elkövetők társadalomra

veszélyességére, így a törvényszék által a terheltekkel szemben kiszabott, végrehajtásban próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés szükséges és egyben elégséges, arányos büntetés, amely ennyi idő elteltével alkalmas a büntetési célok eléréséhez. Az ítéletábra álláspontja szerint a hosszabb tartamú és végrehajtandó szabadságvesztés megtorló jellegű lenne, és ezáltal nem felelne meg büntetés céljainak.

Az ítéletábra vizsgálta a rövidebb tartamú szabadságvesztés alkalmazásának lehetőségét is, azt viszont semmilyen körülmény nem indokolta, rövidebb tartamú szabadságvesztés súlytalan lenne, emellett az elsőfokú bíróság által meghatározott pénzbüntetés sem tekinthető eltúlzottnak. Mindezek alapján a főügyesség súlyosítást és a védelem enyhítést célzó fellebbezése sem foghatott helyt.

Az ítélet járulékos rendelkezései is törvényesek.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítéletábra a Szombathelyi Törvényszék 2019. május 9. napján kihirdetett 15.B.6/2018/57. számú ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése szerint megtartott nyilvános ülésen a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, azzal, hogy az I. r. vádlott esetében pontosította a foglalkozástól eltiltás megnevezését, mindhárom vádlott vonatkozásában a büntető anyagi jog szabályainak megfelelően helyesbítette a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó rendelkezéseket, továbbá a III. r. vádlott vonatkozásában a Be. 561. § (2) bekezdés b) pont és Be. 184. § (2) bekezdés e) pontja alapján feltüntette a személyazonosító igazolványának számát. Határozatát a Be. 605 § (4) bekezdése értelmében röviden indokolta.

Győr, 2019. szeptember 18.

dr. Élő András sk. előadó bíró

dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke. Csák
Csilla sk. bíró

Ezzel a végzéssel a Szombathelyi Törvényszék 15.B.6/2018/57. számú ítélete 2019. szeptember 18. napján jogerőre emelkedett.

. Péntek László sk.
a tanács elnöke